
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۵۲۷

کرم

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۵۳۷، «لوم» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «لوم» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «لوم» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۵۳۷
ریشه	لوم
تعداد تکرار	۱۴
تعداد مشتقات	۱۱
تعداد ریشه مرتبط	۷۴

فهرست مشتقات

۱۱. یَتَلَاوُمُونَ (۱)	۸. مَلُومًا (۲)	۶. لُمْتَنِّي (۱)	۳. تَلُومُونِي (۱)	۱. اللَّوَامَةِ (۱)
	۹. مَلُومِينَ (۲)		۴. لَائِمٍ (۱)	
	۱۰. مُلِيمٌ (۲)	۷. لُومُوا (۱)	۵. لَوْمَةٌ (۱)	۲. يَلُومٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۶۱. لقم (۱)	۴۶. علم (۲)	۳۱. رود (۱)	۱۶. جهنم (۱)	۱. اتي (۴)
۶۲. لقي (۱)	۴۷. عنق (۱)	۳۲. زوج (۲)	۱۷. جوب (۲)	۲. اخذ (۱)
۶۳. لوم (۴)	۴۸. غلل (۱)	۳۳. سبل (۲)	۱۸. حبب (۴)	۳. اخر (۱)
۶۴. ملك (۲)	۴۹. غير (۲)	۳۴. سجن (۱)	۱۹. حسر (۱)	۴. الله (۱۱)
۶۵. نيد (۱)	۵۰. فضل (۲)	۳۵. سلط (۲)	۲۰. حقق (۲)	۵. الم (۲)
۶۶. نفس (۴)	۵۱. فعل (۱)	۳۶. سوف (۲)	۲۱. حکم (۱)	۶. اله (۱۲)
۶۷. وحى (۱)	۵۲. قبل (۳)	۳۷. شرک (۲)	۲۲. حوت (۱)	۷. امر (۳)
۶۸. وسع (۲)	۵۳. قسم (۱)	۳۸. شطن (۲)	۲۳. خلف (۲)	۸. امن (۴)
۶۹. وعد (۶)	۵۴. قضى (۲)	۳۹. شىء (۲)	۲۴. خوف (۲)	۹. انن (۸)
۷۰. وله (۱۱)	۵۵. قعد (۱)	۴۰. صرخ (۴)	۲۵. دحر (۱)	۱۰. ابي (۲)
۷۱. ولى (۱)	۵۶. قول (۳)	۴۱. صغر (۱)	۲۶. دعو (۲)	۱۱. بسط (۲)
۷۲. یدی (۱)	۵۷. قوم (۲)	۴۲. ظلم (۲)	۲۷. دين (۲)	۱۲. بعض (۲)
۷۳. یمم (۱)	۵۸. كفر (۴)	۴۳. عذب (۲)	۲۸. ذلل (۲)	۱۳. جعل (۲)
۷۴. یمن (۲)	۵۹. کلل (۱)	۴۴. عزز (۲)	۲۹. ريب (۱)	۱۴. جند (۱)
	۶۰. کون (۳)	۴۵. عصم (۱)	۳۰. ردد (۲)	۱۵. جهد (۲)

فهرست آیات

۱. {المائدة - ۵۴} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
۲. {المائدة - ۵۴} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
۳. {يوسف - ۳۲} قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِنَ الصَّاغِرِينَ
۴. {إبراهيم - ۲۲} وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَا تَلُمُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
۵. {إبراهيم - ۲۲} وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَا تَلُمُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
۶. {الإسراء - ۴۹} وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا
۷. {الإسراء - ۳۹} ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا
۸. {المؤمنون - ۶} إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ
۹. {الصافات - ۱۴} فَالْتَقَمَهُ الْحَوْثُ وَهُوَ مُلِيمٌ
۱۰. {الناريات - ۴۰} فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ
۱۱. {الناريات - ۵۴} فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَامَ أَنتَ بِمَلُومٍ
۱۲. {القلم - ۳۰} فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوُمُونَ
۱۳. {المعارج - ۳۰} إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ
۱۴. {القيامة - ۲} وَلَا تُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ